

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: vedoucí práce

Autor/ka práce: Bc. et Bc Eva Záleská

Název práce: Význam změn ve spotřebním chování spojených s přechodem studenta do role zaměstnaného

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jadwiga Šanderová, CSc.

Oponent/tka: prof. PhDr. Hynek Jeřábek, CSc

Navržené hodnocení: velmi dobře

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozeptejte podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Ano.

Cílem práce deklarovaným v úvodu je „popsat, jak čerství absolventi a studenti vysokých škol reflektují změny, které souvisí s nástupem do zaměstnání a jaké významy si s těmito změnami spojují. Hlavní cíl je zaměřen na změny, které se týkají spotřebního chování“. Tento cíl je rozložen do čtyř výzkumných otázek týkajících se změn v životním stylu, hierarchie oblastí spotřeby, vlivu pracovního kolektivu na povahu spotřeby, zejména zda lze změny ve spotřebním chování považovat za strategii začleňování do pracovního kolektivu. Na všechny výzkumné otázky čtenář nalezne v závěru odpověď (pro začlenění do kolektivu má zřejmě velký vliv forma stravování v době obědů, cestování plní komunikační funkci, užívání automobilu, bydlení a odívání a změny ve spotřebním chování lze do jisté míry považovat za praktiky začleňování do kolektivu). Určitým vedlejším produktem výzkumu (výzkumné otázky tohoto typu nebyly deklarovány) je dále zjištění, že přechod ze školy do zaměstnání vnímají respondenti jako zvýšení sociálního statusu a že ve věkově heterogenních pracovních kolektivech vnímali dotázaní věk jako sociální bariéru, kterou se nesnaží nijak překonat. Práce je vedle stručného úvodu a závěru klasicky členěna do tří částí: Teoretická východiska, Použitá metoda a Analýza rozhovorů/oblastí/strategií, které jsou vcelku dobře avšak v důsledku značné extenzity výzkumných otázek spíše povrchně propojeny.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Ano.

Seznam literatury čítá 50 titulů relevantních zkoumanému problému a použité metodě plus 5 elektronických zdrojů týkajících se etiky sociologických výzkumů. Většina je v anglickém jazyce.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy.

Odpovídá požadavkům.

Autorka zvolila metodu polostrukturovaných rozhovorů, v analýze využívá postupu zakotvené teorie. Data, jejich sběr i analýza jsou detailně popsány, autorka sama dostatečně podrobně zkoumá kvalitu dat, s nimiž pracuje. Zejména je třeba vyzdvihnout fakt že autorka nechává čtenáře podrobněji nahlédnout do svého postupu, neboť v přílohách uvádí i seznam kódů a příklady jejich využití. Snad jen scénář rozhovorů je podle mého názoru příliš extenzivní, což ovšem souvisí s extensitou výzkumného cíle.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Odpovídá požadavkům.

Autorka zjištění, k nimž dospěla, konfrontuje s nálezy jiných autorů a s vybranými teoriemi. Platnost svých závěrů však nijak nepřeceňuje (je si dobře vědoma jejich omezenosti).

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých? **Ano.**

Z tohoto hlediska je autorka podle mého názoru až poněkud přehnaně pečlivá. Odkazy nalezneme dokonce i v úvodu. Jako by se autorka neodvažovala spoléhat jen na své vlastní formulace (viz např. citace Waquanta na str. 7).

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Odpovídá požadavkům.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Jak jsem naznačila, výzkumný cíl je pojat příliš extenzivně (na což jsem autorku opakovaně upozorňovala) a zjištění jsou tak bohužel nutně poněkud povrchní, což podle mého názoru neodpovídá zvolené metodě, jejímž cílem by mělo být hlubší porozumění určitému aspektu nástupu do zaměstnání (například změně statusu nebo integrace do pracovního kolektivu apod.).

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce

A. V rámci představení cíle a výzkumných otázek hovoříte o strategii začleňování do kolektivu, v závěru pak hovoříte o praktikách (teorii praktik jste rovněž věnovala samostatnou kapitolu). Považujete strategie a praktiky za synonyma označující tutéž aktivitu? Pokud ne, lze v případě Vašich komunikačních partnerek a partnerů hovořit spíše o strategiích či o praktikách? Vysvětlete, prosím, svoje stanovisko!

B. Jak s Vaším výzkumem a jeho závěry souvisí okázalá spotřeba, již jste věnovala poměrně dost prostoru v části věnované teorii a které také uvádíte v abstraktu jakožto významné východisko svého výzkumu?

Celkové hodnocení práce:

Práce odpovídá požadavkům, jež jsou kladeny na diplomovou práci. Doporučuji ji přijmout k obhajobě hodnotit jako velmi dobrou.

Datum: 13.6. 2016

Podpis:

